

Brugervejledning: Om anvendelse af materiale til dialog om ændrede rammer for Fælles Mål

Dialogmaterialet tager afsæt i intentionen fra lovændringen i december 2017 om at give skolerne et større professionelt råderum og mere frihed til at tilrettelægge undervisningen efter lokale behov og endvidere pejlemærker fra Rådgivningsgruppen for Fælles Mål.

Materialet kan bruges til at inspirere og understøtte en indledende lokal refleksion og dialog mellem lærere, øvrigt pædagogisk personale, skoleledere og forvaltning om, hvordan man lokalt vil skabe god undervisning med de muligheder, som de ændrede rammer i Fælles Mål giver, samt hvordan ledelse og forvaltning sætter rammer og understøtter lærere og øvrigt pædagogisk personale i dette.

Dialogmaterialet tager udgangspunkt i, at forvaltningen og skoleledelsen, på baggrund af dialog mellem forvaltning og skoleledelse og mellem skoleledelse, lærere, øvrigt pædagogisk personale om de muligheder, som ændringerne giver, og hvad de kan og skal betyde lokalt, sætter rammer for, hvad ændringerne betyder i den enkelte kommune og på den enkelte skole. De konkrete inspirationsspørgsmål er udformet med udgangspunkt i de pejlemærker, som Rådgivningsgruppen for Fælles Mål har udarbejdet. Spørgsmål og materiale har ikke et særskilt fokus på læringsplatforme, men dette perspektiv kan inddrages i yderligere omfang lokalt, hvis man ønsker det.

Materialet er udarbejdet med henblik på at understøtte en bred drøftelse på alle niveauer. Materialet kan anvendes uden eksterne konsulenter til en fælles dialog i det enkelte team, mellem lærere, øvrigt pædagogisk personale og skoleledelse og mellem skoleledelse og forvaltning. Udgangspunktet for materialet er, at det er forvaltningen eller skoleledelsen, der initierer dialogen og er tovholder

for dialogen, men materialet kan også bruges af enkelte teams af fagprofessionelle fx årgangs- eller fagteams.

Om materialerne

Inspirationsmaterialet er udarbejdet, så det kan anvendes til en lokal proces med følgende dele:

- Forberedelse af dialogen
- Indledning og rammesætning
- Dialog
- Opsamling

Produkterne til de enkelte dele af materialet kan dog anvendes selvstændigt og dermed tilpasses lokale ønsker og behov ift. proces. Materialerne kan let printes og/eller downloades og anvendes, som de er, eller redigeres.

Materialet består af:

- Introduktion til ændrede rammer for Fælles Mål
- Præsentation af Rådgivningsgruppen for Fælles Mål og dens arbejde
- Pejlemærker fra Rådgivningsgruppen for Fælles Mål
- Inspirationsspørgsmål til individuel forberedelse af fælles refleksion og dialog til lærere, pædagogisk personale, skoleledere og forvaltninger
- Inspirationsspørgsmål til fælles refleksion og dialog til lærere, pædagogisk personale, skoleledere og forvaltninger
- Spørgsmål til opsamling på dialog

De indledende dele om de ændrede rammer for Fælles Mål, inspirationsspørgsmål til dialogdelen samt opsamling på denne er

formidlet på slides i én samlet PowerPoint-præsentation, som kan redigeres og splittes op, alt efter hvordan dialogprocessen planlægges. Derudover er der tre selvstændige dokumenter/bilag i form af 1) inspirationsspørgsmål til individuel forberedelse af dialog 2) beskrivelse af pejlemærker fra Rådgivningsgruppen for Fælles Mål og 3) inspirationsspørgsmål til fælles refleksion og dialog, som kan bruges som handouts til støtte for dialogen.

Sådan kan materialerne anvendes

I det følgende gennemgås eksempel på, hvordan en fælles dialog kan foregå, og hvordan de enkelte dele af materialet kan indgå i dialogen.

1. Forberedelse af proces

Forvaltning eller skoleledelse sætter rammer for dialogen, herunder:

Ansvar: Hvem er ansvarlig for at afvikle/facilitere dialogen – er det forvaltningen, skoleledelsen, en didaktisk vejleder eller en anden ressourceperson?

Formål: Hvad vil vi gerne have ud af dialogen – og hvordan samler vi op?

Målgruppe: Hvem skal deltage i dialogen – og på hvilket niveau – forvaltning, skoleledelse, lærere, øvrigt pædagogisk personale og hvornår? Proces: Hvordan skal dialogen foregå – på et fælles møde for alle eller mere opdelt? Hvor meget tid afsættes/hvor mange møder? Er det fx en fælles dialog mellem alle på én gang og/eller i de enkelte afdelinger/team? Hvilken rolle kan vejledere/team have? Hvordan kan vi sikre, at alle er aktive i dialogen? Skal der være forberedelse for deltagerne, og skal deltagerne have materialer til dette?

Opsamling: Hvordan samles der op, og hvilke videre skridt er der?

Et eksempel kunne være, at man i en kommune valgte at have en indledende drøftelse mellem forvaltningen og skolelederne om de overordnede rammer for udnyttelsen af de øgede frihedsgrader i Fælles Mål. Som opfølgning herpå kunne skolelederne igangsætte en fælles drøftelse på den enkelte skole mellem skoleledelsen og de fagprofessionelle inden for de overordnede rammer, der er i kommunen. På baggrund af dette kan man i de enkelte afdelinger, team, fagudvalg m.v. drøfte, hvilken betydning de ændrede rammer skal have for skolens praksis.

Et andet eksempel kunne være, at forvaltning og skoleledelse nedsætter en arbejdsgruppe, fx bestående af fagprofessionelle medarbejdere (lærere, øvrigt pædagogisk personale), forvaltningsrepræsentanter og skolelederrepræsentanter. Denne arbejdsgruppe udarbejder i fællesskab et oplæg til drøftelse på skolerne, som danner udgangspunkt for en drøftelse i de enkelte afdelinger og team, og på baggrund af denne dialog på skolerne besluttet en fælles ramme for, hvad de ændrede rammer for Fælles Mål skal betyde i forvaltningen og på den enkelte skole.

2. Forberedelse til dialog

Til forberedelse af selve dialogen er der udarbejdet et særskilt dokument med inspirationsspørgsmål til individuel refleksion inden dialogen.

Materialer:

Inspirationsspørgsmål til individuel forberedelse af dialog til lærere, pædagogisk personale, skoleledere og forvaltninger.

Inspirationsspørgsmål målrettet individuel refleksion hos de enkelte deltagere inden fælles dialog.

Formål: Forberede dialog og sætte fokus på betydning af ændrede rammer for den enkelte.

Format: Selvstændigt Word-dokument, der kan redigeres/printes og anvendes som handout i en dialogproces umiddelbart inden en fælles dialog.

3. Indledning og rammesætning

Dialogen indledes med en forklaring af formålet med dialogen og information om de konkrete rammer og baggrund for dialogen for alle, som skal indgå i dialogen, fx fælles møde for skoleledelser i kommunen, fælles møde for alle fagprofessionelle på skolen eller et afdelingsmøde. Til indledning og rammesætning er der udarbejdet slides med talepunkter, som kan fremføres af forvaltningsrepræsentant, skoleleder eller udvalgt tovholder for dialogen. Der er angivet tid som forslag til de indledende dele af præsentationen. Husk at beregne tid til spørgsmål derudover.

Materialer:

Introduktion til ændrede rammer for Fælles Mål v. forvaltningsrepræsentant/skoleleder/tovholder (15 min.).

Introduktion til ændrede rammer for Fælles Mål, som blev vedtaget december 2017.

Formål: Indlede og rammesætte dialog og præsentere ændringer i Fælles Mål fra december 2017.

Format: Slides med talepunkter i en PowerPoint-præsentation. Præsentation af Rådgivningsgruppen for Fælles Mål og dens arbejde v. forvaltningsrepræsentant skoleleder/tovholder (5 min.) .

Præsentation af Rådgivningsgruppen for Fælles Mål, pejlemærker og anbefalinger.

Formål: Rammesætte dialog og præsentere Rådgivningsgruppen for Fælles Mål og dens arbejde.

Format: Slides med talepunkter i en PowerPoint-præsentation.

4. Dialog

Når alle deltagere er introduceret til formål med dialogen og er informerede om ændringer i Fælles Mål og hensigten med disse samt Rådgivningsgruppens pejlemærker, kan dialogen starte i mindre grupper, enten på et samlet møde eller på enkelte afdelings- eller teammøder. Til selve dialogen er der to særskilte dokumenter, der kan anvendes som handouts; inspirationsspørgsmål til dialog samt beskrivelse af Rådgivningsgruppens pejlemærker.

Materialer:

Beskrivelse af pejlemærker fra Rådgivningsgruppen for Fælles Mål

Kort beskrivelse af pejlemærker fra Rådgivningsgruppen for Fælles Mål, som kan anvendes til dialogen.

Formål: Informere om pejlemærker og kvalificere dialog om ændringerne i Fælles Mål og deres betydning for praksis i den enkelte forvaltning og på de enkelte skoler.

Format: Kort beskrivelse af pejlemærker i et Word-dokument, der kan redigeres/printes og anvendes som handout i dialog med udgangspunkt i inspirationsspørgsmål.

Inspirationsspørgsmål til dialog til lærere, pædagogisk personale, skoleledere og forvaltninger

Inspirationsspørgsmål målrettet til dialog 1) mellem forvaltning og skoleledelse, 2) mellem skoleledelse og fagprofessionelle medarbejdere (lærere/øvrige pædagogisk personale) og 3) mellem fagprofessionelle medarbejdere (mellem lærere og mellem øvrige pædagogisk personale).

Formål: Spørgsmål, der lægger op til individuel og fælles refleksion og dialog om ændringerne i bindingerne i Fælles Mål, og hvilken betydning de kan have for lærernes og det øvrige pædagogiske per-

sonales tilrettelæggelse af undervisningen samt skoleledelsens og forvaltningens arbejde med at sætte rammer og understøtte skole/lærere og øvrigt pædagogisk personale.

Format: Slides med spørgsmål samt talepunkter i en PowerPoint-præsentation samt selvstændigt Word-dokument med inspirationsspørgsmål til de enkelte målgrupper, der kan redigeres/printes og anvendes som handout i dialogen.

5. Opsamling

Dialogmaterialet har til formål at understøtte en indledende dialog om, hvad de ændrede rammer skal betyde i praksis lokalt. Alt efter hvordan dialogen tilrettelægges, er der flere muligheder for at fortsætte dialogen. Der er udarbejdet en slide, som kan anvendes til at samle op på dialogen og aftale videre skridt. Såfremt der har været tid til en individuel refleksion (evt. ved brug af inspirationsspørgsmål til individuel forberedelse), kan der også gives tid i opsamlingen til at dele den enkeltes medarbejder/deltagers refleksioner over ændringernes betydning for dem personligt.

Materialer:

Spørgsmål til opsamling på dialog

Spørgsmål, der kan samle op på dialogen, tildele roller og opgaver, herunder refleksion om betydningen for den enkelte samt understøtte beslutning om næste skridt, herunder hvordan dialogen fortsættes.

Formål: Samle op på proces samt sætte fokus på, hvad det betyder for den enkelte og for den enkelte/teamet/skolen/forvaltningen samt aftale og skitsere videre proces.

Format: En slide i en PowerPoint-præsentation.